

Izhaja
vsak mesec enkrat.

Uredništvo in uprav-
ništvo je v Šelenbur-
govi ulici 5/1.

MOJ DAV

Licejska knjižnica
Ljubljana,

Oglase se računa po
vsaki strani po ceniku.

arni Makso
v Ljubljani.

I urednik:
tkovšek.

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Štev. 3.

Ljubljana, 1. oktobra 1921.

Leto I.

Vsem hišnim posestnikom v Sloveniji!

S skupnim in složnim nastopom društev hišnih posestnikov v Sloveniji, Hrvatski in Srbiji dosegli smo hišni posestniki z zadnjo stanovanjsko naredbo v materijelnem oziru nekoliko boljše, kar pomeni v tem pogledu korak naprej, nismo pa še dosegli prostega razpolaganja s svojo lastnino in se nam v pravnem oziru zlasti v zadnjem času gode skoro neverjetne krivice. Ta mali gmotni uspeh pa smo dosegli, ker smo že precej močno organizirani v naših društvih in so vsaj nekateri društveni odbori vršili najvestnejše svojo dolžnost. Veliko hišnih posestnikov je že organiziranih v Sloveniji, a manjka jih še mnogo in vlada v nekaterih mestih še velika zaspanost in nedelavnost. Pritisk komunistično-navdahnjenih nasprotnikov in s tem ogrožanje naših pravic ter našega imetja nas nujno kliče, da vzdramimo iz mrtvila prav vsakega hišnega in zemljiškega posestnika in se združimo prav vsi v boj za naše svete pravice.

Z našim delom so se okoristili vsi hišni posestniki in njih moralna dolžnost jih sedaj veže, da se nam pridružijo v naših društvih in v našem delu. Če bi ne bilo naših organizacij, bi ne še ničesar dosegli in bi se nam še mnogo slabše go-dilo.

Nešteto krat se je že dokazalo, da nam skoro vsakdo nasprotuje, da noče nihče zagovarjati naših interesov in da smo od vse strani obdani s samimi nasprotniki. Ni nobenega stanu, ki bi bil tako osvra-žen kakor smo hišni posestniki in to brez opravičenega vzroka. Komaj smo izvojevali z največjim trudom nekoliko zvišanje neprimerno nizkih stanarin, že so došla iz Beograda poročila, da hoče zakonodajni odbor Narodne skupščine stanovanjsko naredbo zopet izpremeniti in pridobljene pravice vnovič omejiti. Ko smo to zaznali, sešla se je dne 25. septembra t. l. v Zagrebu konferenca zastopnikov društev hišnih posestnikov iz vse Slovenije in Hrvatske. Sklenilo se je, da se ukrenejo takoj potrebni koraki proti nameravanemu nasilju napram hišnim posestnikom. Od zagrebške konference podali so se zbrani zastopniki še isti dan v Beograd, kjer so se sestali drugi dan z zastopniki udruženja Beogradskih hišnih posestnikov. Na tej skupni seji se je določil skupen program in smernice, po katerih se imamo ravnati

in organizirati vsi posestniki v naši državi. Glavna točka je, toliko časa ne odnehati od boja, da se nam vrnejo krivično odvzete pravice. Nadalje se je sklenilo vladi in poslancem izročiti utemeljen protest proti nadaljevanju socializacije hišne posesti. Srbski hišni posestniki so se pridružili našim predlogom, da mora biti nova stanovanjska naredba za celo državo popolnoma enaka in to tudi glede visokine najemščin. Priznali so nam, da to nikakor ne gre, da bi bili poslovni prostori v Srbiji najmanj najmanj 4-krat dražji kakor pri nas. Skupno smo odločno zavrnil predlog, ki se je rodil v neposebno brihtni slovenski glavi — kar moramo na našo žalost konstatirati — da se hoče namreč hišnim posestnikom še naprtiti velika bremena za državni stavbni fond, iz katerega bi se zidale stanovanjske hiše za državne uslužbenke, s kakršno obremenitvijo najbrž tudi najemniki ne bodo zadovoljni. — Stvar je namreč predvidena v tem smislu, da oni, kateri je že zidal hiše in s tem žrtvoval vse ali vsaj mnogo premoženja v stanovanjske namene, naj bo kaznovan sedaj še s tem, da bo moral še na novo plačevati za zidanje novih hiš. Če bi hoteli ta predlog uveljaviti, potem ne izostane najhujši odpor hišnih posestnikov do skrajnosti. Takrat bi bili primorani tudi dokazati, kaj je vzrok pravi stanovanjski bedi in kako bi se lahko temeljito stanovanjske razmere uredile, ne da bi se izvajale take represalije nasproti hišnim posestnikom.

Proti tem in enakim krivicam smo potem skupni zastopniki pod vodstvom predsednika Beogradskega udruženja gosp. bivšega ministra Miloša Savčiča pri merodajnih činiteljih posebno pri gosp. ministru za socialno politiko dr. V. Kukovcu protestirali in jim razložili vse svoje pritožbe.

Hišni posestniki bodo brez dvoma iz predstoječih vrstic spoznali, kako nujno je potrebna naša organizacija in kako mora društven odbor paziti na vsako nameravano naredbo, da še pravi čas odvrne nove krivice. Kdor je vnet za naše delo in ve ceniti našo skupno zvezo, ta bo gotovo delal dalje vztrajno in nam pridobival novih članov.

Radí tega prosimo vse naše člane, da ne počivajo, temveč s svojo vztrajnostjo privedejo za naš skupni nastop v naše kolo prav vse posestnike. Samo z ojačenjem naše organizacije zamoremo napredovati, odbor pa bo zamogel vršiti svoje dolžnosti le potem, če bo videl podporo pri vsakem

hišnem posestniku. Če bo trajala brezbriznost nekaterih posestnikov in to zlasti v nekaterih mestih, dalje, potem naj se hišni posestniki njim zahvalijo, če ne bodo dobili še 10 let svojih pravic, kakor so to zahtevali najemniki v Beogradu. Če bode-mo prisiljeni sklicati velik kongres iz cele Slovenije in Hrvatske, potem morajo biti naše vrste tako mnogoštevilno strnjene, da bomo vsakomur imponirali. (Hišni posestniki uvažujte ta opomin, ker popolnoma na vas je težče, kako se bo z nami v prihodnjosti ravnalo.

Naš protest proti uredbi in pravilniku.

Težko pričakovana stanovanjska uredba je po neštetihi naših resolucijah, predlogih in zahtevah končno izšla, ki pa nas ni nikakor zadovoljila. Hišni posestniki smo z njo v materijelnem oziru dosegli neoliko povišane najemščine, v pravnem oziru pa smo z njo izgubili še zadnje svoje pravice. Veliko nezadovoljnost pa je izzval po poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani k uredbi izdani pravilnik z dne 6. julija 1921, U. l. 210, ki gre v nekaterih točkah preko uredbe same. Vrhutega so izšli za vse posamezne pokrajine posebni pravilniki, ki se bistveno razlikujejo drug od drugega, dasiravno so vsi izdelani na podlagi ene in iste uredbe.

Zastopniki hišnih posestnikov iz Hrvatske in Slovenije so se o novi uredbi in pravilniku skupno v Zagrebu večkrat povesetovali in sestavili obširno utemeljeno spomenico, v kateri se natančno obrazlo-žuje pomanjkljivost uredbe in pravilnikov. Ta memorandum se je končno odobril v skupnih sejah in se poslal Zakonodajnemu odboru Narodne skupščine v Beograd, ki je sedaj z ozirom na sprejeto ustavo edinole kompetenten stanovanjsko uredbo odobriti ali tudi izpremeniti. Minister za socialno politiko je namreč vse stanovanjske uredbe izročil v predpisanem roku enega meseca, temu odboru v sklepanje, ker drugače bi bila ta uredba po ustavi prenehala obstojati. Prepisi spomenice, ki so jo podpisali zastopniki vseh društev hišnih posestnikov iz Hrvatske in Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo, so se poslali ministru za socialno politiko, ministru za finance, ker se uredba zelo tiče tudi finančnega stanja naše države, ministru za notranje zadeve in vsem pokrajinskim namestnikom. Pre-

jel jo je tudi načelnik za socialno skrb v Ljubljani.

Ker obsega naš protest 15 strani, ga moremo našim naročnikom priobčiti samo v izvlečku.

Primorani smo protestirati proti uredbi in pravilniku, ker se v njih bistveno žali načelo lastnine nasprotno pojmovanju vseh modernih držav kakor tudi naše, bodisi po prejšnjih predpisih, bodisi po sedanjih naši ustavi.

Protestiramo nadalje, da so v eni državi in enem narodu prav bistvene razlike med enim in drugim delom teritorija države.

Protestiramo proti temu, da se z enakim merilom nalagajo dolžnosti posameznim državljanom in celim skupinam.

Protestiramo proti temu, da se ustarijajo nejasne odredbe in še na tak način, da bodo izvor preprirov v največji meri, ki jih državne naprave, ustanovljene za reševanje teh sporov, radi nejasnosti uredbe in pravilnika in z ozirom na gromno število pritožb ne bodo zmogle obvladati.

Protestiramo proti temu, da se delajo med uradniki in ostalimi meščani razlike take vrste, da se s tem omalovažuje uradniški stan, da bode izvor preprirov in da ga vsak drugi lahko prezira.

Protestiramo proti temu, da se na račun hišnega posestnika okoriščajo najemniki.

Protestiramo, da se delajo prave razlike med posameznimi vrstami kapitala, protivno pojmovanju vseh narodov, razun edine današnje Rusije.

Če primerjamo uredbo za Srbijo in Črno goro z uredbo za ostale pokrajine, vidimo, da se stanovanjska uredba v temeljnih točkah razlikuje, pa se moramo vprašati: Zakaj?

Uredba za Srbijo in Črno goro teži za tem, da nekoliko popravi nerazmerje, ki je nastalo vsled posledic vojne v vrednosti dinara in sedanjih življenskih potrebščin in cen dela in materijala. Uredba obstoji, da dobijo hišni posestniki sedaj od najemnika toliko, kolikor so prejeli med vojno. Ni bil namen oblasti, da hišni posestniki po stanovanjskih uredbah dobijo manj, kakor za časa vojne, ko niso poviševali najemnin.

Nasprotno je pa uredba za ostale pokrajine prinesla protivno pravo, da namreč hišni posestniki dobijo manj kakor pred vojno in da zaidejo v tak položaj, da imajo z vsakim najemnikom proces in da s svojim imetjem oskrbujejo uradnike države in ekonomsko slabejše najemnike, do česar se vendar ne morejo siliti.

Ta uredba je vzela za osnovo namesto dinara, 25 para ali nekoliko manj kakor 25 vinarjev pred vojno. V tem leži kardinalna pogrška. Vsakdo mora vedeti, da je pred vojno bilo 100 K vrednih 105 dinarjev. Radi tega naša uredba ni izšla z tendenco, da se da hišnim posestnikom predvojno stanarino, temveč, da dobijo mrvico in da napravi to po državi nerazpoloženje v teh težkih in velekritičnih časih.

Ekonomski položaj najemnikov v Srbiji in Črni gori na eni strani in najemni-

kov v ostalih pokrajinah na drugi strani, ni zahteval, da se najemniki drugod bolj favorizirajo kakor oni v Srbiji.

V Srbiji so najemniki pretrpeli strašno invazijo sovražnika, ki jih je totalno oropal. Nasprotno v pokrajinah bivše Avstro-Ogrske najemniki niso bili samo nič oškodovani, temveč so mnogi še marsikaj dobili iz Srbije. Tako so uradniki v Srbiji stradali od sovražnikove invazije in so bili zaslužjeni, a za to nimajo po tej uredbi onih izjemnih prednosti kakor so jih dobili uradniki po uredbi v ostalih krajih naše države.

Uredba za Hrvatsko in Slovenijo ne jemlje ozira na uredbo z dne 28. aprila 1921 št. 50.000 o prevedbi prejemkov državnih uradnikov na dinarske plače, v katerih se določa 30% sistanzirane plače za stanarino, kateri znesek ni podvržen davku.

Uredba je v obče izšla brez ozira na bistvene momente. Za ceno stanovanja se mora vzeti kot merilo vrednost stanovanja, njegovo opremo in veličino, kraj, kjer se nahaja hiša, nasprotno se ta naša naredba ne ravna po teh, na celem svetu običajnih načelih, temveč odmerja stanarino po stanu in ekonomski moči dotičnega najemnika, ne oziraje se pri tem na ekonomsko moč in čisto naravnost na izgubo hišnega posestnika.

Uredba se ne ozira na vzdrževalne stroške in javne dajatve, ki jih plačuje hišni posestnik, onemogoča mu, da bi razdelil svoj dohodek in mogel zadostiti vsem obveznostim. Uredba ga prepušča slučaju in mu ubija kredit in uničuje vrednost njegove posesti in celo njegovo gospodarstvo, izpostavlja ga nevarnosti bede in propasti njegove imovine. Ta uredba ustvarja splošno nesigurnost. V Rusiji imamo jasen primer, kam peljejo slične teorije o kapitalu.

Hišni posestnik ima dosedaj oddano v svoji hiši v najem stanovanje, za katero je najemnik v smislu čl. 6 plačeval 6-kratno stanarino iz l. 1914, in ča sedaj ta umrje, dobi mesto njega državnega uradnika, ki mu bode plačeval samo 3-kratno stanarino, torej ravno za polovico manj kakor prejšnji najemnik, ker nima hišni gospodar pravice s stanovanjem sam razpolagati. Hišni posestnik, ki je uredil svoje gospodarstvo po dosedanem dohodku, ima naenkrat pred seboj porušen proračun. Drugi najemnik, za katerega je stanovanjsko oblastvo določilo najemnino s štirikratnim zneskom najemnine iz l. 1914, čuti naenkrat potrebo, da bi plačeval samo trikratni povišek in to raditega, ker mora plačevati dolgove svoje družine za razna naročila. Stanovanjsko oblastvo seveda tudi v tem slučaju ugodni predlogu najemnika na škodo gospodarju.

Z uredbo je otvorena široka pot preprirov, ki jih ima rešiti stanovanjsko oblastvo, ki jih pa radi prevelikega števila ne bode zamoglo rešiti. Določilo čl. 2., odstavek 3 povzročilo bode brezdvomno največje število preprirov, ker ni nikjer niti v uredbi, niti v pravilniku natančneje označeno, kdo je ekonomski slabjši.

Slično je z določitvijo višine dohodkov

v onih slučajih, v katerih odredi hišni posestnik višino stanarine po dohodkih najemnika, a dobro je znano, da tega dosedaj ni še dosegel noben finančni minister z vsem aparatom, ki ga mu daje na razpolago država.

Če se je postavil krivi temelj, da se stanarine ne določajo po vrednosti stanovanja, temveč po ekonomski moči najemnika, bi se bilo moralo odrediti, da najemnik dokaže to svojo okolnost, ker plačilni nalog o predpisani dohodnini vendar za to ne more biti mrodatjen. Mnogo je namreč dohodkov, ki niso podvrženi dohodnini, dalje pa se je treba tudi ozirati na dohodke vseh najemnikov dotičnega stanovanja, kakor to predpisuje pravilnik za Dalmacijo.

Stanovanjsko oblastvo bi moralo imeti pravico kontrole, da se prepriča o načinu življenja dotičnega najemnika, tedaj bi se uverilo o njegovih dohodkih.

Najemnik pa, ki plačuje luksuz, kupuje luksurijozne in nepotrebne stvari, tak se vendar ne more okoriščati na breme hišnega gospodarja.

Oni najemnik, ki dnevno troši za eden ali vsaj pol litra vina, ta plača za vino v par dneh toliko, kolikor znaša mesečna stanarina njegovega stanovanja. Ali kljub temu vidimo vse gostilne polne in popivanje v pozno noč.

Vidimo kolosalni luksuz pri ženah, za kar je vedno dosti denarja. Vidimo trgovske lokale, ki imajo polno nepotrebni luksuznih stvari. Vidimo, da se ta luksuz množi in ga kupujejo naši najemniki. Vidimo, da so kavarne polne v kljub visokim cenam, tu se kupuje cigare in cigarete, a kadar je zahteval gospodar malo višjo stanarino, se smatra za oderuha. — Gledališča, kino in druga zabavališča so vsa prenapolnjena, a nihče se ne spodtika, dasiravno se povsod zahteva horentne cene. Našteli bi lahko še brez števila primerov, kako se razsipava denar, ki ga pa vedno za najpotrebnejše, to je za stanovanje — primanjkuje.

Ako premotrimo to stanje in življenje in primerjamo stanovanjsko uredbo, pridemo do zaključka, da ji manjka moralne podlage.

Vsakdo, ki je ekonomsko slabjši, naj si uredi svoje razmere po svojih dohodkih. Naj ne reflektira na večje stanovanje in v dražjem delu mesta. To je pred vojno vsakdo pojmoval in si po tem izbiral svoje stanovanje. Ni hišni posestnik za to tukaj, da bo on kakor nekak dobrodelni zavod.

Predstavka izvaja dalje:

Člen 5. uredbe ne razlikuje državnega uradnika od privatnega, ter postavlja za vse eno pravilo. Kdor živi prštežno od svoje plače, ali pokojnine, uživa iste ugodnosti. Privatniki pa mnogo bolje plačajo svoje nastavljenice, kakor država in radi tega uredba v tem pogledu ni pravilna. Ženerozno dopušča uredba v čl. 7 slobodno pogodbo, ako najemnikovi dohodki presegajo letno 100.000 K. Ali tudi tu tvori izjema v čl. 24. Nastane vprašanje, kateri najemniki so to, ki so po naših prilikah taki da se jih mora subsumirati pod ta določila, ki stanujejo v stanovanjskih prostorih.

Uredba omenja, da so to trgovine in banke, a tam se zamore odvzeti te prostore in jih zopet spremeniti v stanovanja, do katerih imajo pravico uradniki, ki bodo plačevali stanarino pomnoženo s številom tri. — Hišni posestnik mora zopet žrtvovati svoj dohodek, ali je on ekonomsko slabotnejši ali močnejši, na to se ne ozira. Ako bi se pripetila opasnost za stranko, da bi utegnila stradati radi te izjeme, potem zamore stranka ostati. Hišni posestnik sme stradati, najemnik pa aseveda ne sme.

Hišni posestniki morajo vse trpeti zato, ker so hišni posestniki. Te se mora vrstiti v meščane drugega reda, ali še nižje.

Moramo izpregovoriti tudi o čl. 14. Ono določilo onemogočuje našim meščanom, da kupijo hiše od Nemcev ali Madžarov, ki jih žele prodati in je to v državnem interesu, da posesti tujih državljanov preidejo v roke naših meščanov. Dočim že vse te stanovanjske naredbe, in sicer čim novejša je, tembolj omejujejo prodajo hiš in njih vrednost, pa to vezanje prodajo naravnost onemogoča in vrednost hiš uničuje. Vezanje na datum 1. januarja 1916. onemogočuje prodajo in nakup hiš, ker taki novi posestniki nimajo po novi uredbi pravice do stanovanja v kupljeni hiši in naj bodo ti tudi državni uradniki, zdravniki, inženjerji itd. Kedor pa hišo kupi, tudi hoče v njej stanovati.

Določba čl. 15 onemogočuje odpoved, ako se dotični posestnik ali njegov otrok ni pred 1. julijem 1914 bavil s trgovino. (Op. Po klasični razsodbi ljublj. okraj. sodišča še celo z obrtom, kar je še večja nesmiselnost). Ta določba popolnoma prezre okolnost, da je od 1. julija 1914 do danes prešlo sedem let. Pušča se pa z vidika, da se posli osnujejo in započenejo v mladosti. Redko je kaka oseba ustanovila trgovski posel, predno je dovršila vojno službo. Ako je bil kdo potrjen pri novem naboru, ko je vojna dolžnost trajala tri leta, a ga je vojna dohitela na koncu tretjega leta, je to od pričetka njegovega službovanja do danes prešlo deset let. Ali je to prav, da oni, ki so leta 1914 bili mladoletni in samosvoji, ne morejo osnovati svoje trgovine, ker so hišni posestniki, ali pa sinovi hišnih posestnikov. Nadalje znači popolnoma onemogočiti hišnim posestnikom stanovanje, ako se zahteva v uredbi, da mora on poprej preskrbeti dosedanjemu najemniku novo stanovanje. V današnjih prilikah je to jednako, kakor mu ne dati prava, da se zamore vseliti v svojo hišo. Vprašamo mi, kako je potem, ako hišni posestnik preskrbi stanovanje za svojega najemnika v novi hiši. Ima li dosedanji najemnik pravico, da ugovarja, da on ni dolžan prevzeti takega stanovanja, ker v novi stavbi ne zamore za sebe reklamirati nikake ugodnosti.

Člen 14. govori samo o hišnem gospodarju, a člen 15. o gospodarju in njegovi deci. Moramo protestirati proti temu, da ne more hišni posestnik svoji deci in vnukom ali svojim roditeljem dati stanovanje v svoji hiši in da imajo tretje osebe večje pravice izkoriščanju imovine hišnega posestnika, kakor njegovi roditelji in njega potomci.

Že v začetku naše predstavitve smo omenili, da bode vsled nove uredbe in pravilnika vse polno procesov, ki jih stanovanjsko oblastvo ne bode moglo obvladati. Treba bode namestiti nešteto novih uradnikov, da bodo zamogli v doglednem času rešiti vse spore, ker so vsi take narave, da zahtevajo brezobzirno hitro rešitev. Na koncu se nam je dotakniti še dejstva, da je notorično, da je že med vojno, a posebno po vojni vsled raznih stanovanjskih uredb postal položaj hišnih posestnikov ekonomsko slabejši, a socialna politika se briga samo za ekonomsko šibkejše najemnike, a pravičnost zahteva, da se mora z istim merilom brigati tudi za ekonomsko slabejše hišne posestnike in v tem zmislu spremeniti uredbo in pravilnik.

Potreba je, da se sme stanovanje odati samo onemu, proti kateremu nima hišni posestnik osnovanih gospodarskih ali političnih ugovorov.

Zelo mnogo preprirov se dogaja iz okolnosti, katere osebe se morajo razumeti pod družino. Sem spadajo samo osebe, za katere je družinski glavar v smislu državljankega prava obvezan skrbeti in jih vzdrževati, ne pa razni sinovi, hčere, tete in strici. Najemnik mora biti obvezan, da naznanl pred selitvijo vse osebe, ki hočejo stanovati pri njem kot gospodarju in pa tudi stanovanjskemu uradu, da isti odloči v slučaju prepira. Važna je tudi okolnost, če služijo razni družinski člani. Ne smejo se računati samo dohodki družinskega glavarja, temveč vseh najemnikov v isti družini.

Na kraju in koncu sta uredba in pravilnik take vrste, da bi imeli še mnogo pripomb. Bilo je potrebno, da bi se bili tudi mi zaslili, ko se je ustvarjala ta uredba in pravilnik. (Konec prih.)

Pritožbe naših članov.

Pod tem naslovom bomo v vsaki številki priobčevali pritožbe naših članov, ki bodo osvitljevale nevdružne razmere hišnih posestnikov v Sloveniji. Naročnike prosimo, da nam pošiljajo opise vsake večje krivice, ki se zgodí kakemu hišnemu posestniku.

Boj hišnega posestnika za stanovanje v lastni hiši.

I. N. nam piše:

Leta 1914. kupil sem iz prihrankov, katere sem kot državni poduradnik prištedil, malo hišico v Ljubljani. V stanovanje se takrat nisem preselil, ker sem služboval kot šolski sluga izven Ljubljane. Po državnem preobratu sem bil prevzet z odlokom višjega šolskega sveta v državno službo v Jugoslaviji. Z ozirom na to sem se meseca februarja 1921 preselil v Ljubljano, svojo družino pa sem pustil še v Nemški Avstriji, ker ni bilo v moji hiši za nas še nobenega prostora. Meseca maja sem tako prisiljen prejšnjemu lastniku stanovanje sodnijsko odpovedal. Mojo odpoved je sodnija tudi izvedla.

Državni stanovanjski urad v Ljubljani mi je na to z odlokom Pr. 173-21 z dne

5. julija 1921 v moji hiši nakazal stanovanje, ki bi moralo postati s 1. avgustom t. l. prosto vsled sodnijske odpovedi prej omenjeni stranki.

Na podlagi tega odloka sem spravil tako svojo družino v Ljubljano.

Zadnje dni meseca julija pa je umrl moj najemnik. Z ozirom na to sem na posredovanje poverjeništvu za socialno skrb pristal na to, da delim svoje samo na sebi majhno stanovanje (2 sobi in kuhinja) z najemnikovo vdovo, ker mi je dotični gospod poverjeništvu za socialno skrb, za trdno obljubil, da se bo v teku enega meseca nakazalo vdovi posebno stanovanje.

Moja žena je zahtevala tozadevno pismeno rešitev. Pri poverjeništvu za socialno skrb pa se ji je zavrnilo, da bodo svojo obljubo gotovo izpolnili.

Jaz sem bil med tem časom uradno prideljen kot šolski sluga neki tukajšnji drž. srednji šoli. Preteklo je od tega časa že dva meseca, toda stranki v moji hiši se od stanovanjskega urada ni nakazalo kljub opetovanim prošnjam nobeno stanovanje. Pri stanovanjskem uradu se izgovarjajo, da za njega niso obvezne obljube poverjeništvu za socialno skrb. Tolažijo me od dneva do dneva s praznimi obljubami.

Meni nakazano stanovanje obstoji, kakor že omenjeno iz dveh malih sob in ene male kuhinje. Moja rodbina obstoji iz treh oseb (moja oseba, žena in hčerka), ki obiskuje tukajšnji konservatorij in tehnično srednjo šolo.

Najemnik mojega stanovanja ima pri sebi malo nečakinjo svojega sina in njegovo ženo. V tem malem stanovanju so torej tri družine. Povdarjam pa posebno, da je sin vdove najemnika močno bolan na pljučih, tako, da je moral radi svoje bolezn izstopiti iz službe državne policije. Zdravstvene razmere so v tem stanovanju vnebovpijoče — skrb za mojo hčerko, da bi se ne nalezla sušice, me je v prvi vrsti prisilila, da sem se obrnil na oddelek pokrajinske uprave za socialno skrb kot II. instanco v stanovanjskih zadevah s prošnjo za odpomoč.

Jaz trpim na revmatizmu, prisiljen pa sem spati kot hišni posestnik v podstrešju na tleh iz opeke, ki je izpostavljeno vednemu prepihu; žena pa in hčerka morata bivati skupaj s skrajno bolnimi najemniki.

Da bi mi državni stanovanjski urad z začetkom omenjenim odlokom ne bil nakazal stanovanja, pustil bi bil svojo družino v Nemški Avstriji. Globoko v moje srce začrtano spoštovanje pred državno autoriteto mi ni pustilo takrat dvomiti, da bo pomenil odlok državnega urada za me samo kos brezpomembnega papirja.

Poln zaupanja v pravico obrnil sem se zato danes na višjo instanco s prošnjo, da odpošlje v moje stanovanje komisijo, ki si naj ogleda te nevdružljive razmere. Prepričan sem, da se bo na podlagi izvestja te komisije ugodilo moji prošnji, nakazalo stranki drugo stanovanje in meni prepustilo pod mojo lastno streho stanovanje, ki mi je bilo že 5. julija 1921 nakazano od stanovanjskega urada.

Medić, Rakovec & Zankl, prej:

A. Zankl
sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novizad.

Brzjavni: MERAKL LJUBLJANA. Telefon: 64.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarški in mizarški klej, pleskarski, slikarski in mizarški čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

»MERAKL«. Lak za pode. »MERAKL«. Linoleum lak za pode. »MERAKL«. Emajlni lak. »MERAKL«. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo.

Internacionalni transporti

F. & A. UHER

Središnica: Ljubljana

Telefon števil. 17.

Podružnica: Maribor

Brzjavni: UHFRSPED.

Expozitura: RAKEK.

Špedicija vsake vrste - Reekspedicije - Ocarinjenja - Skladišča - Redoviti zbirni promet Wien - Ljubljana - Specialni zbirni promet iz in v Čehoslovaško.

Vodovodni inštalater, klepar in krovec.

Zaloga škrltic (strešnikov)

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta števil. 8.

Stavbna družba d.d.

LJUBLJANA.

LEVSTIKOVA ULICA ŠTEV. 19.

Stavbno podjetje.

Tehnične pisarne za vse stavbne konstrukcije.

Tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna dela in pohištvo.

Strojne opekarne v Kosezah in na Viču.

Kamno lom v Podpeči.

Dr. tehn. ing. MIROSLAV KASAL

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer in mestni stavbenik.

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna za visoke stavbe, arhitekturo, vodne, betonske in železobetonske zgradbe.

Ljubljana, Gradišče števil. 13.

Projektiranje, ter izvršitev vseh stavb po najkulantnejših pogojih.

Razno železnino, potrebščine za stavbe, pohištvo, orodja za obrtnike, poljedelce, štedilnike, peči, kuhinjsko posodo, vodovodne cevi, sesalke, portland-cement, strešna lepenka, suhe barve, čopiče, firnež, karbolinej, strojno olje, priporoča

Al. Sušnik, železnina
LJUBLJANA, Zaloška cesta.

Trgovina

IV. BONAČ, Ljubljana
Šelenburgova ulica 5.

priporoča svojo veliko zalogo vseh pisarniških potrebščin.

Tiskovine vseh vrst se natisnejo v najkrajšem času.

Generalni zastop

vzajemne zavarovalne banke

„SLAVIJE“ v LJUBLJANI

sprejema zavarovanja proti požaru, viomu in zavarovanja na doživetje in smrt.

Rezervni fond: K 125.000.000.—

Letna vplačana premija K 55.000.000.—

Vsa pojasnila daje generalni zastop banke „Slavije“ v LJUBLJANI, Gosposka ulice št. 12, v lastni hiši.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnice:

Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

LJUBLJANA - STRITARJEVA ULICA 2. Delniška glavnica se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. K 50.000.000.

Prodaja srečk razredne loterije. Rezervni zakladi K 45.000.000.
Telefon števil. 261 in 413. Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.
Podružnica v Novem mestu.

Kapital K 20.000.000. — Rezerve okrog K 6.000.000.

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu. Izvršuje vse bančne transakcije najkulantnije.

Denarne vloge — Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut — eskompt menic, terjatev, faktur — akreditivi — borza.